

# Nový zákon o prevenci závažných havárií

## Část 4 – Dotazy, Zdroje informací

Ing. Martina Pražáková

Ing. Lenka Frišhansová

Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v.v.i. (VÚBP, v.v.i.)  
**Odborné pracoviště pro prevenci závažných havárií (OPPZH)**

prazakova@vubp-praha.cz

oppzh@vubp-praha.cz

Envi Group, 14. 9. 2016



[www.vubp.cz](http://www.vubp.cz)

**Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v.v.i.**

[www.bozpinfo.cz](http://www.bozpinfo.cz)

# ZAŘAZENÍ OBJEKTU – SEZNAM LÁTEK

Jak zpracovat seznam nebezpečných látek (§3 zákon o PZH)?

- uvést **druh, množství, klasifikaci** a **fyzikální formu** všech nebezpečných látek umístěných v objektu

Název látky	CAS	Klasifikace/ H-věty	Kategorie nebezpečnosti (tab. I)/ jmenovitě vybraná látka (tab. II)	Objem/kapacita	Identifikace umístění (zásobník, sklad, potrubí, apod.)	Fyzikální forma látky	Množství v tunách	Kvalifikační množství v tunách	
								A	B

Zdroj: Metodický pokyn pro zařazení objektu podle zákona č. 224/2015 Sb.

Definice nebezpečná látka: **vybraná** chemická **látka** nebo chemická **směs** podle přímo použitelného předpisu EU (**nařízení CLP**), **splňující kritéria** stanovená v příloze č. 1 zákona o PZH v tabulce I nebo tabulce II a přítomná v objektu jako **surovina, výrobek, vedlejší produkt, meziprodukt nebo zbytek, včetně těch látek**, u kterých se dá důvodně předpokládat, že **mohou vzniknout** v případě závažné havárie.

# PŘÍKLAD POUŽITÍ SČÍTACÍHO VZORCE POMĚRNÉHO MNOŽSTVÍ

Nebezpečná látka	Nebezpečnost			q množství v objektu [t]	Q kvalifikační množství [t]	% kvalifikačního množství pro skupinu A	Porovnání [%]
	H - věty						
	Fyzikální	Pro zdraví	Pro ŽP				
Chlor	270	331	400	1	10 (tab. II)	10	>2
Manganistan draselný	272		410	0,5	50 (tab. I)	1	≤2 *podmínka iniciátor ZH
Ethan	220			1	10 (tab. I)	10	>2
Chloritan sodný	271		410	43	50 (tab. I)	86	>2

## Postup řešení:

1. Zjistit, zda některá z látek je **uvedena v tab. II** a v jakém množství = CHLOR (> 2%, ale menší než limitní množství pro A) => nezařazuje se do skupiny A
2. Zjistit **nebezpečnost všech uvedených látek** a provést dle pravidel sčítacího vzorce sečtení poměrných množství pro:

### E – nebezpečné pro ŽP

$$N = \frac{q_{Cl}}{Q_{Cl}} + \frac{q_{KMnO_7}}{Q_{KMnO_7}} + \frac{q_{NaClO_2}}{Q_{NaClO_2}} = \frac{1}{10} + \frac{0,5}{50} + \frac{43}{50} = 0,97 < 1 \Rightarrow \text{nezařazeno do sk. A}$$

( $N < 1$  – zaslat protokol o nezařazení na krajský úřad (Cl, C<sub>2</sub>H<sub>6</sub> i NaClO<sub>2</sub> jsou v množství > 2%)

### P – fyzikální nebezpečnost

$$N = \frac{q_{Cl}}{Q_{Cl}} + \frac{q_{KMnO_7}}{Q_{KMnO_7}} + \frac{q_{C_2H_6}}{Q_{C_2H_6}} + \frac{q_{NaClO_2}}{Q_{NaClO_2}} = \frac{1}{10} + \frac{0,5}{50} + \frac{1}{10} + \frac{43}{50} = 1,07 > 1 \Rightarrow \text{zařazeno do sk. A (N > 1)}$$



# ZAŘAZENÍ OBJEKTU – SKLADOVÁNÍ

Co dělat s množstvím, které se nachází v objektu **KRÁTKODOBĚ** např. pro potřeby zásobování nebo expedice?

Je nutné ho do **celkového množství započítat.**

Co dělat, když jsou množství v objektu zpravidla **NIŽŠÍ než na jaké je objekt kolaudován?**

**Provozovatel objektu zajistí:**

A. tzv. **rekolaudaci** objektu (skladovací prostory)

**B. technická opatření** (např. v případě zásobníku nebo nádrže – zaslepení), která budou **schválena orgánem státní správy**

C. provozovatel si stanoví **maximální příslušné množství** – zajistí dodržování tohoto množství interním předpisem a informuje orgán státní správy na úseku PZH



# Bezpečnostní listy – CLP vs DSD

Jak zařadit objekt podle zákona PZH, když např. distributor dodá BL směsi s klasifikací dle DSD, což mu umožňuje přechodné období do 31. 5. 2017?

*(přechodné období viz ods. 4 článek 61 nařízení CLP)*

***Zákon 224/2015 Sb. – Příloha č. 1 – nepočítá s tímto přechodným ustanovením – zde je již uvedena klasifikace pouze v souladu s nařízením CLP***

- Kontaktovat výrobce, dovozce, prodejce a pokusit se získat k dané směsi BL s klasifikací dle CLP
- Pokud nový BL není poskytnut, je možné použít převodní tabulku z přílohy VII nařízení CLP (pro převod DSD → CLP) a **pokusit se** (viz následující snímek) překlasifikovat směs a následně se řídit dle přílohy č. 1 zákona o PZH
- Jakmile bude k dispozici BL s klasifikací dle CLP – bude třeba aktualizovat seznam nebezpečných látek a jejich klasifikace

# Příloha VII nařízení CLP

Převodní tabulku v Příloze VII nařízení CLP lze použít pro převedení celkové klasifikace směsi

„POUZE ORIENTAČNĚ“

## **PŘÍKLAD**

Směs obsahuje 7 % látky klasifikované jako C (žiravá); R34 (Skin Corr. 1B; H314)  
(pozn.: nespadá pod PZH)

Dle směrnice DPD (tabulka IV) je směs klasifikována jako  **$X_i$ ; R36/R38** – Dráždí oči a kůže.

Dle přílohy VII nařízení CLP by musela směs být klasifikována jako **Skin Irrit. 2** (dráždivé pro kůži) a **Eye Irrit. 2; H319** (vážné podráždění očí).

Dle nařízení CLP bude směs podle obecných koncentračních limitů klasifikována jako **Skin Corr. 1B; H314** (žiravé pro kůži).

**Klasifikace směsi podle CLP je závažnější než v případě klasifikování dle DPD.**

*Zdroj: seminář „Výpočet klasifikace směsi dle CLP, Medistyl, spol. s.r.o.“*

# ODPADY a termín „DOČASNĚ“ – Příloha č. 1 – odstavec 12

Vztahuje se nově zákon o PZH i na odpady? A co znamená „dočasně“?

*Nebezpečné látky, na které se nevztahuje nařízení (ES) č. 1272/2008, ale přesto jsou nebo by mohly být v objektu přítomny a mají nebo by mohly mít za podmínek existujících v objektu rovnocenné vlastnosti z hlediska potenciálu závažné havárie, **včetně odpadu**, budou **dočasně** zařazeny do nevhodnější kategorie nebo přiřazeny k nejvhodnější jmenovitě uvedené kategorii nebo nebezpečné látce spadající do působnosti tohoto zákona.*

**Ano, vztahuje se.** Odpady nejsou klasifikovány podle CLP. Ale odpad má své označení nebezpečnosti podle **Nařízení ES 1357/2014 (Příloha III)**.

V příloze III – 15 nebezpečných vlastností odpadů (označeny HP1 až HP15).

Pozn.: „**dočasně**“ – buď přetrvalo ze starší verze SEVESO III před zapracováním připomínek, nebo se vztahovalo k vydání nařízení k odpadům, nevztahuje se k délce „pobytu“ látky v objektu...přesně není jasné...

## Příloha č. 1 Tabulka I – Hořlavé aerosoly P3a a P3b

Jaké aerosoly s jakými H větami zařadit do skupiny P3a a P3b?

Oddíl P3a „**Hořlavé**“ **aerosoly** kategorie 1 (H222) nebo 2 (H223) **obsahují** hořlavé plyny kategorie 1 nebo 2 nebo hořlavé kapaliny kategorie 1:

Hořlavá látka v těchto aerosolech má přiřazenou H větu: **H 220** (hořlavý plyn – kategorie 1), **H 221** (hořlavý plyn – kategorie 2) **nebo H 224** (hořlavá kapalina – kategorie 1)

Oddíl P3b „**Hořlavé**“ **aerosoly** kategorie 1 (H222) nebo 2 (H223) **neobsahují** hořlavé plyny kategorie 1 nebo 2 nebo hořlavé kapaliny kategorie 1 (**neobsahují tedy to, co je obsaženo v P3a**):

Hořlavá látka v těchto aerosolech má přiřazenou H větu: **H 225** (hořlavá kapalina – kategorie 2), **H226** (hořlavá kapalina – kategorie 3) **nebo H 228** (hořlavá tuhá látka – kategorie 1 nebo 2)



# Zařazení hořlavého aerosolu – jaké množství?

Výklad vycházející ze **stanoviska Evropské komise**:

v případě havárie je nebezpečí, že při porušení integrity nádoby může dojít k náhlému úniku obou složek - náplně a hnacího plynu (na rozdíl od normálních okolností, kdy může dojít k rozptýlení hnacího plynu od náplně po výstřiku).

**Mechanismus uvolňování v případě závažné havárie:**

- aerosol by měl být pokládán za dvě složky – **hnací plyn** a **vlastní obsah** (náplň),
- jednotlivá množství složek aerosolu je třeba sčítat podle pravidel vzorce pro sčítání poměrného množství nebezpečných látek

# ?Správní poplatek?

Při odevzdání aktualizované bezpečnostní dokumentace podle z. 224/2015 Sb. provozovatele **ve skupině B je správní poplatek 30 000 Kč nebo 60 000 Kč?**

(v dotazu provozovatel upřesňuje, že jednotlivé části BZ I – VII jsou aktualizované dokumenty podle § 55 zákona o PZH, dále uvádí, že se jedná o aktualizaci BZ, protože BZ má již z dřívější doby schválenou a aktualizace dokumentu byla realizována jen z důvodu přijetí nového zákona o PZH)

Dle přílohy k zákonu č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, položky 102 bodu 1. písm. d) **podléhá aktualizace bezpečnostní zprávy poplatku ve výši 30 000 Kč.**

# Odhad výše celkových možných škod?

Při zpracování posouzení rizik podle zák. č. 224/2015 Sb. je nutnou součástí výstupu i **odhad výše celkových možných škod (v korunách českých)**, které mohou vzniknout podle možného nejzávažnějšího scénáře případné závažné havárie?

Dle § 9 odst. 2 zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií, obsahuje posouzení rizik závažné havárie identifikaci zdrojů rizik, analýzu rizik a hodnocení rizik.

Obsah analýzy rizik vymezuje § 2 odst. 2 písm. b) vyhlášky č. 227/2015 Sb., o náležitostech bezpečnostní dokumentace ...

Způsob provedení posouzení rizik závažné havárie a jeho rozsah je stanoven v příloze č.1 k této vyhlášce (analýzy rizik se týká bod 2. této přílohy).

Z uvedených ustanovení **NEvyplývá, že by součástí analýzy rizik měl být odhad výše celkových možných škod**, které mohou vzniknout podle možného nejzávažnějšího scénáře případné závažné havárie.

# Přeřazení objektu

Při přeřazení objektu ze skupiny B do skupiny A podle zákona č. 224/2015 Sb. platí rovněž lhůty uvedené v § 55, odstavci 5? (podle tohoto odstavce má provozovatel povinnost předložit KÚ návrh na změnu zařazení a posouzení rizik závažné havárie do 30. 9. 2016 a dále BP nebo BZ předložit KÚ a VHP a podklady pro stanovení zóny HP a pro zpracování vnějšího HP předložit KÚ a HZS kraje až do 30. 9. 2017 ?

Dle § 55 odst. 5 zákona č. 224/2015 Sb., platí, že mění-li se podmínky zařazení objektu do příslušné skupiny (tj. dochází-li v důsledku nabytí účinnosti zákona č. 224/2015 Sb. ke změně zařazení objektu), provozovatel je povinen do 1 roku ode dne nabytí účinnosti zákona, tj. do 1. října 2016, zpracovat a KÚ předložit návrh na změnu zařazení objektu do příslušné skupiny a posouzení rizik závažné havárie, a do 2 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. do 1. října 2017, zpracovat a předložit KÚ bezpečnostní program / bezpečnostní zprávu, případně, jedná-li se o objekt zařazený do skupiny B, tak rovněž vnitřní havarijní plán a podklady pro stanovení zóny havarijního plánování a pro zpracování vnějšího havarijního plánu (ty se předkládají rovněž HZS kraje).



# Časopis JOSRA

<http://www.bozpinfo.cz/josra/>

- VÚBP, v.v.i. vydává elektronický časopis výzkumu a aplikací v profesionální bezpečnosti

- **JOSRA**

**= Journal of Safety Research and Applications**

- první recenzovaný odborný časopis pro oblast výzkumu, vývoje a aplikací v oblasti BOZP a souvisejících oborech v ČR

**V dubnu 2016 vyšlo speciální číslo k problematice PZH s tematicky zaměřenými články a metodickými materiály.**

## Obsah speciálního čísla JOSRA – Prevence závažných havárií

- 1 Právní úprava prevence závažných havárií
- 2 Analýza a hodnocení rizik v posouzení rizik podle nového zákona o prevenci závažných havárií
- 3 Metodika přístupu k identifikaci zdrojů rizik, analýze rizik a hodnocení rizik průmyslových havárií pro posouzení rizik v rámci prevence závažných havárií
- 4 Doplnky k Metodice přístupu k identifikaci zdrojů rizik, analýze rizik a hodnocení rizik průmyslových havárií pro posouzení rizik v rámci prevence závažných havárií
- 5 Systém řízení bezpečnosti podle nového zákona o prevenci závažných havárií
- 6 Výklad obsahového zaměření jednotlivých položek popisu systému řízení PZH
- 7 Havarijní a územní plánování z pohledu prevence závažných havárií
- 8 Bezpečnostní inženýrství
- 9 Podpora prevence závažných havárií
- 10 Vzdělávací materiály pro oblast prevence závažných havárií

# Další zdroje informací

- <http://www.vubp.cz/prevence-zavaznych-havarii>

**MAPIS**

**= Major Accident Prevention Information System**

➤ **Integrovaný informační a znalostní systém PZH**

- <http://mapis.vubp.cz/Portal/>



- Pozn.: informace aktualizovány zatím jen částečně

[http://www.mzp.cz/cz/prevence\\_zavaznych\\_havarii](http://www.mzp.cz/cz/prevence_zavaznych_havarii)

Hledání  CS EN

Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo | Téma | Služby | Kontakty

[Téma](#) > [Rizika pro životní prostředí](#) > [Prevence závažných havárií](#)

### Téma

- Ochrana ovzduší
- Voda
- Odpadové hospodářství
- Příroda a krajina
- Ochrana klimatu a energetika
- Rizika pro životní prostředí
- Geneticky modifikované organismy (GMO)
- Prevence závažných havárií**
- Staré ekologické zátěže
- Chemické látky
- Stav životního prostředí
- Environmentální politika a nástroje
- Financování ochrany životního prostředí

### Prevence závažných havárií

Problematika prevence závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami a chemickými směsmi je garantována Ministerstvem životního prostředí. Základním právním předpisem, pro tuto problematiku je zákon o prevenci závažných havárií. Zákon provádí příslušný předpis Evropské unie (Směrnici Evropského parlamentu a Rady 2012/18/EU, tzv. Seveso III).

- **Právní rámec prevence závažných havárií**  
Základní právní předpisy upravující oblast prevence závažných havárií. Zákon č. 224/2015 Sb. a navazující vyhlášky.
- **Metodické postupy**  
Hlášení a konečná zpráva o vzniku a dopadech závažné havárie  
Náležitosti stanovuje Zákon č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií a příslušná vyhláška č. 228/2015 Sb.
- **Inspekční činnost v rámci prevence závažných havárií**  
Informace o kontrolách provedených v rámci prevence závažných havárií Českou inspekcí životního prostředí ve spolupráci s ostatními orgány integrované inspekce.
- **Odkazy**  
Odkazy na související webové stránky.

### Kalendář akcí

- září** **21** 2016 *Konference*  
**Konference České národní parky 2016**  
21.09.2016 - 22.09.2016
- srpen** **1** 2016 *Akce MŽP*  
**Fotosoutěž "Moje magické místo"**  
01.08.2016 - 30.09.2016
- září** **8** 2016 *Akce*  
**Závěrečný seminář projektu "Monitoring přirozených lesů ČR"**  
08.09.2016
- září** **13** 2016 *Akce*  
**Seminář „Energetické úspory místních samospráv: Pakt starostů a primátorů“**  
13.09.2016
- září** **13** 2016 *Akce*  
**Den otevřených dveří České inspekce životního prostředí**  
13.09.2016

[Další akce](#)

**Anketa**

**Třídíte bioodpad?**

**MŽP na Facebooku**

**Moje magické místo**  
... každé přírodě



# Věstník MŽP

## Únor 2016

- **Metodický postup** harmonizace a optimalizace bezpečnostních přístupů při **skladování zemního plynu v podzemních zásobnících**: postup při zpracování a struktura vnitřního havarijního plánu pro provozy podzemních zásobníků plynu
- **Metodický postup** harmonizace a optimalizace bezpečnostních přístupů pro objekty průmyslové výroby a **nakládání s výbušninami**

[http://www.mzp.cz/web/edice.nsf/E32B8D12266C18F1C1257F68004EA6DB/\\$file/V%C4%9Bstn%C3%ADk\\_2\\_%C3%BAnor\\_2016\\_final.pdf](http://www.mzp.cz/web/edice.nsf/E32B8D12266C18F1C1257F68004EA6DB/$file/V%C4%9Bstn%C3%ADk_2_%C3%BAnor_2016_final.pdf)

## Červen 2016

**Metodický pokyn pro zařazení objektu podle zákona č. 224/2015 Sb.** - Posouzení objektu s vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a plnění obecných povinností právnických nebo podnikajících fyzických osob, včetně způsobu zařazení objektu do skupiny A nebo B a zpracování návrhu zařazení podle zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií

[http://www.mzp.cz/web/edice.nsf/123BB4840077E308C1257FEE002FBD41/\\$file/V%C4%9Bstn%C3%ADk\\_5\\_%C4%8Derven\\_2016\\_final.pdf](http://www.mzp.cz/web/edice.nsf/123BB4840077E308C1257FEE002FBD41/$file/V%C4%9Bstn%C3%ADk_5_%C4%8Derven_2016_final.pdf)

# Věstník MŽP

- Červen 2016 – pokrač.
- Metodický pokyn pro postup při **stanovení limitů akutní toxicity** pro posouzení rizik závažné havárie podle zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií
- Metodický pokyn k identifikaci a **vyhodnocení domino efektů** podle zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií
- Metodický pokyn pro **stanovení zranitelnosti životního prostředí** a hodnocení dopadů havárií s účastí nebezpečné látky na životní prostředí
- Metodický pokyn pro zpracování písemných podkladů pro **stanovení zóny havarijního plánování a pro vypracování vnějšího havarijního plánu** podle zákona č. 224/2015 Sb. o prevenci závažných havárií

# Databáze dotazů a odpovědí k SEVESO III

<https://circabc.europa.eu/sd/a/840e3d58-8e33-40f5-9d6f-8797338dedfb/faq.pdf>

<http://olympus.uniurb.it/images/stories/docsind.isti/2016/ueseveso3.pdf>

Děkuji za pozornost



[www.vubp.cz](http://www.vubp.cz)

**Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v.v.i.**

[www.bozpinfo.cz](http://www.bozpinfo.cz)